

Energiemanagementsysteem

Pijnacker, 17-10-2017

Auteur(s):

Interne audit; M. Peschier (Stichting Stimular)
Directiebeoordeling; A. Koster (van Schie Groen)

Geaccordeerd door:

M.A.M. van Schie
directeur

COLOFON

Het format voor dit document is opgesteld door Stichting Stimular. Stichting Stimular vertaalt de groeiende vraag om duurzaamheid naar praktische instrumenten en werkwijzen voor MKB-bedrijven, brancheverenigingen, overheidsorganisaties en zorgaanbieders. Stichting Stimular is de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen!

Stichting Stimular
Scheepmakershaven 27c
3011 VA Rotterdam
t 010 - 238 28 28
f 010 - 437 93 03
e mail@stimular.nl
i www.stimular.nl

Dit format mag uitsluitend worden ingezet voor eigen gebruik en niet voor commerciële doeleinden.

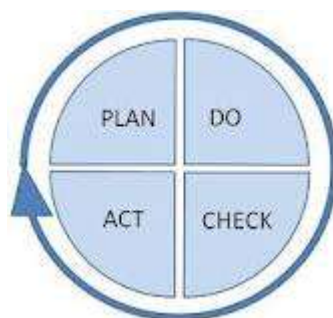

INLEIDING

Ons bedrijf heeft een energiemanagementsysteem conform NEN-ISO 50001. In dit document wordt ons energiemanagementsysteem omschreven.

Het doel van energiemangement is het monitoren, opvolgen en continu verbeteren van de energie-efficiëntie. Uiteindelijk draagt dit bij aan een beperking van de energiebehoefte en de vermindering van de CO₂-uitstoot van ons bedrijf.

Het uitgangspunt van ons energiemanagementsysteem is de Plan, Do, Check, Act cyclus van Deming. In onderstaande figuur wordt dit schematisch weergegeven.

Elk jaar doorlopen we de volgende stappen:

Plan

1. Identificatie en beoordeling van energieaspecten
2. Doelstellingen en programma's met betrekking tot energie

Do

3. Implementatie van maatregelen

Check

4. Monitoring

Act

5. Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen

Deze stappen worden in dit document uitgewerkt.

In de bijlage zijn de taken op het gebied van energiemangement toebedeeld binnen onze organisatie.

Het energiemanagementsysteem maakt deel uit van het kwaliteit/milieuzorgsysteem van van Schie Groen. Het systeem heeft betrekking op alle activiteiten en projecten van van Schie Groen.

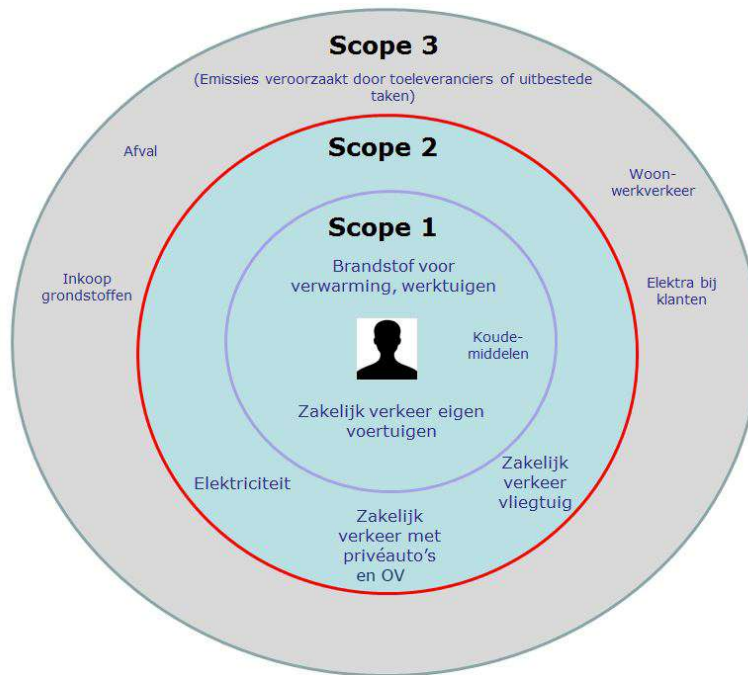
Het energiemanagementsysteem is gecommuniceerd naar zowel interne als externe belanghebbenden.

In dit document wordt regelmatig verwezen naar het Plan van Aanpak dat wij hebben opgesteld in het kader van de CO₂-Prestatieladder. Dit plan is fysiek in het bedrijf aanwezig bij de IMS-manager en digitaal op de server en website.

PLAN

1. IDENTIFICATIE EN BEOORDELING VAN ENERGIEASPECTEN

De energiegegevens worden jaarlijks verzameld. Het betreft de energiegegevens die vallen onder scope 1 en 2 zoals gedefinieerd door de CO₂-Prestatieladder.

De energiegegevens worden jaarlijks in de Milieubarometer ingevuld. De Milieubarometer berekent vervolgens onze CO₂-footprint. De resultaten worden vastgelegd en geanalyseerd in onze jaarlijkse CO₂-rapportage. De analyse bevat minimaal:

- Energieverbruik absoluut en uitgedrukt in CO₂-uitstoot
- Trendanalyse
- Identificatie van grootste energieverbruikers

In ons Plan van Aanpak worden de energieverbruikers in verschillende scopes gedefinieerd, zowel kwalitatief als kwantitatief. Op basis hiervan identificeren we verbeterkansen.

2. DOELSTELLINGEN EN PROGRAMMA('S) MET BETREKKING TOT ENERGIE

In ons Plan van Aanpak formuleren we kwantitatieve doelen en verbeterkansen voor onze CO₂-reductie. Dit Plan van Aanpak wordt geaccordeerd door de directie/MT en wordt intern in de organisatie gecommuniceerd door middel van een toolbox, nieuwsbrief en website (zie Communicatieplan)

De verbeterkansen op het gebied van CO₂-reductie worden ingebracht in de organisatie. Dit kan tijdens verschillende overlegvormen plaatsvinden, afhankelijk van het type verbeterkans.

Tijdens de overlegvormen worden voor de verbeterkansen mogelijke oplossingen en reductiemaatregelen gezocht (bijv. door middel van brainstormsessies). Deze reductiemaatregelen zijn praktisch uitvoerbare acties, welke invulling geven aan de verbeterkansen en gezamenlijk bijdragen aan het behalen van de reductiedoelstelling.

De gekozen reductiemaatregelen worden uitgewerkt. Hierbij wordt o.a. rekening gehouden met budget, terugverdientijd en haalbaarheid.

De uitgewerkte reductiemaatregelen worden voorgelegd aan de directie. Het besluit tot implementatie in de organisatie wordt genomen tijdens het management-overleg (MT-overleg). Wanneer het besluit tot implementatie is genomen, kan begonnen worden met de daadwerkelijke implementatie.

De kwantitatieve doelen fungeren als energieprestatie-indicatoren, aan de hand waarvan de vorderingen van het energiebeleid worden gevolgd.

DO

3. IMPLEMENTATIE VAN MAATREGELEN

Voor het implementeren van de reductiemaatregelen zijn de personen die bij het managementoverleg (intern overleg) betrokken zijn. De maatregelen en verantwoordelijken worden vastgelegd in het Plan van Aanpak onder het hoofdstuk 3.3 'Reductiemaatregelen en verantwoordelijken'.

CHECK

4. MONITORING

Alle energieverbruiken worden jaarlijks geregistreerd door ze in te vullen in de Milieubarometer. De vorderingen ten opzichte van het referentiejaar en de doelen worden vastgelegd in de jaarlijkse CO₂-rapportage.

De data worden door de IMS- manager geverifieerd. Van deze "interne controle" wordt een kort verslag samengesteld. Dit verslag is onderdeel van de interne audit.

Tijdens de implementatie van de maatregelen wordt de voortgang gemonitord door de IMS- manager. Wanneer blijkt dat de maatregelen niet of onvoldoende zijn geïmplementeerd, worden corrigerende maatregelen genomen.

De realisatie van geplande maatregelen wordt vastgelegd in de jaarlijkse CO₂-rapportage.

ACT

5. AFWIJKINGEN, CORRIGERENDE EN PREVENTIEVE MAATREGELEN

Afwijkingen in het energieverbruik, plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd en verklaard in de jaarlijkse CO₂-rapportage. Op basis hiervan worden corrigerende en preventieve maatregelen toegevoegd aan het Plan van Aanpak.

Interne audit

Eenmaal per jaar wordt de voortgang van het energiemangement geëvalueerd door middel van een interne audit. Hierbij komt aan de orde:

- Controleverslag van de verzamelde data
- Realisatie van de reductiedoelstellingen
- Voortgang van implementatie van reductiemaatregelen
- Nieuwe verbeterkansen op gebied van CO₂-reductie
- Actualiteit en effectiviteit van CO₂-reductieplan
- Effectiviteit van communicatie over CO₂-reductie
- Resultaten van participatie aan (sector- of keten-)initiatieven.

Directiebeoordeling

Eenmaal per jaar wordt een directiebeoordeling uitgevoerd aangaande de CO₂-Prestatieladder. De input hiervoor is:

- Resultaten van interne audits en audits door een Certificerende Instelling
- De status van vervolgmaatregelen van vorige directiebeoordelingen
- Aanbeveling voor verbetering

De output bestaat uit maatregelen/besluiten met betrekking tot:

- Verbetering van de doeltreffendheid van het managementsysteem en bijbehorende processen
- Een analyse van de waarschijnlijkheid dat eerder intern/extern gepubliceerde reductiedoelstellingen gehaald zullen worden.

De evaluatie wordt geïntegreerd in de directiebeoordeling van het totaal aan handboeken. De uitkomst van de evaluatie en de daaruit te trekken conclusies zijn input voor het komende jaar.

BIJLAGE: TAAKSTELLINGEN

De volgende taken op het gebied van energiemangement zijn toebedeeld binnen onze organisatie.

Taak (jaarlijks)	functie
Borgen van energiemanagementsysteem	IMS manager
Energiegegevens verzamelen	Administratief medewerker
Energiegegevens controleren (interne controle)	IMS manager
Opstellen CO ₂ -footprint	IMS manager
Analyseren CO ₂ -footprint (CO ₂ -rapportage)	IMS manager
Verbeterkansen intern bespreken	IMS manager
Verbeterkansen vertalen naar maatregelen	IMS manager
Maatregelen accorderen	Directie
Maatregelen implementeren	De verantwoordelijken per maatregel zijn vastgelegd in het Plan van Aanpak
Maatregelen monitoren en eventueel corrigerende maatregelen treffen	IMS manager/ directie
Resultaten van uitgevoerde maatregelen vastleggen (CO ₂ -rapportage)	IMS manager
Evaluatie van het energiemangement <ul style="list-style-type: none"> ▪ Interne audit ▪ Directiebeoordeling 	IMS manager/directie

Het aantal van de bovenstaande acties bestemd voor de IMS manager gaan worden bijgeschreven in het al aanwezige actieplan tbv de overige certificaten voor het jaar 2018.

BIJLAGE: INTERNE AUDIT

Voorafgaand aan de interne audit heeft er een audit plaatsgevonden vanuit Veritas door de hr. P. Leijdekkers. Deze heeft een aantal afwijkingen geconstateerd waaronder het niet hebben uitgevoerd van een interne audit en directiebeoordeling.

Voor de opvolging van de afwijkingen zijn dus beide rapportages gebruikt.

De interne audit is uitgevoerd door mevr. M. Peschier van Stichting Stimular en mevr. A. Koster van van Schie Groen. Deze audit heeft een aantal verbeterpunten opgeleverd waarvan de meeste op korte termijn konden worden opgelost. Op enkele punten na, deze zijn voor volgend jaar in de actielijst van de IMS manager opgenomen zoals o.a. onderstaande punten:

Bij zakelijk verkeer is de energiestroom gemeten in km. Het is nauwkeuriger om dit in liters benzine en diesel in te vullen. Dit is een verbeterpunt voor volgend jaar.

Actie: Volgend jaar zakelijk verkeer in invullen in liters brandstof. Let op: dan de km niet meer registreren, anders gaat het dubbel tellen.

Het overzicht van brandstof per mobiel werktuig geeft niet direct aanknopingspunten voor verbetering. Er is grote variatie in omvang en zwaarte van klussen. Een idee is om voor enkele projecten op grotere afstand het dieselvebruik nauwkeuriger te meten. Het dieselvebruik per uur geeft meer inzicht in de uitstoot en de gerelateerde kosten. Dit inzicht kan worden gebruikt voor bijv. de afweging om biodiesel in te zetten.

De overige punten die op korte termijn konden worden opgelost:

De CO-uitstoot in 2016 betreft 250 ton. Tijdens het bezoek van de certificerende instantie is per abuis 582 liter benzine gewist. Dit was ingevuld bij Mobiele werktuigen. Het staat nu op de goede plek, bij zakelijk verkeer.

Dit kon ten tijde van de interne audit worden aangepast.

De verplichte Maatregelenlijst van SKAO is niet ingevuld. Dit moet jaarlijks gebeuren.

Actie: Invullen van de Maatregelenlijst van SKAO.

Uitgevoerd op 11 - 10 -2017 zie maatregelenlijst SKAO & Plan van Aanpak

Van de toolboxen en personeelsbijeenkomsten zijn geen verslagen gemaakt.

De website bevat niet alle verplichte onderdelen.

In de nieuwsbrief moeten berichten komen over de doelen en maatregelen gericht op CO2-reductie.

Actie: Verslagen maken van bijeenkomsten, website inrichten volgens de eisen, berichten in de nieuwsbrief.

Er waren wel enkele toolboxen gemaakt maar de eisen om hier ook de reductiedoelstellingen in percentages en/of maatregelen te noemen was niet aan voldaan. Er is voor de maand oktober een toolbox behandeld met hierin de maatregelen en reductiedoelen in percentages. Van alle toolboxen zijn presentielijsten aanwezig.

De website is in oktober aangepast en heeft nu het plan van aanpak en de footprint ter inzage. De nieuwsbrief zal in december uitkomen met hierin de voorgenomen reductiedoelstellingen en energiebeleid.

Er zijn op dit moment geen passende initiatieven bekend.

Er is nog geen passend initiatief gevonden.

Actie: Via CUMELA zoeken naar een passend initiatief.

Er is op 12 oktober aangesloten bij een keteninitiatief vanuit Cumela genaamd Sturen op CO2.

Actie: Plan van aanpak en voortgang op doelen en maatregelen opnemen in directiebeoordeling van feb. 2018: ZIE VOLGENDE BIJLAGE

BIJLAGE: DIRECTIEBEOORDELING

Van Schie Groen is zich al enkele jaren bewust van het voordeel van CO2 reductie zowel in bedrijfstechnisch opzicht als in zakelijk opzicht als in sociaal-maatschappelijk opzicht. De afgelopen jaren is hier dan ook de nodige aandacht aan besteed. Dit is gebeurd in de vorm van aanschaf van CO2 reducerend gereedschap, voertuig en aanpassingen aan het gebouw tbv vermindering van elektriciteit en gas. Deze maatregelen zijn niet altijd doorgevoerd vanuit directiebeoordelingen maar wel door de directie geïnitieerd en overlegd in het management overleg.

Het doel om als bedrijf zich te willen certificeren voor de CO2 prestatieladder is in de directiebeoordeling van 2015 voor 2016 vastgesteld.

Vanuit de interne audit en die van Veritas kan worden gesteld dat er aan de verbeteringen snel vervolg kan worden gegeven.

De punten waarbij dit niet mogelijk is zullen extra aandacht krijgen door herhaling in het geïntegreerde actieplan van de verschillende certificaten. In dit actieplan komen dan ook voor het jaar 2018 de acties zoals benoemd in het taakstellingplan van het energimanagementsysteem. Dit actieplan wordt beheerd en gevolgd door de IMS manager.

De mentaliteit, inzicht en inzet zal binnen het bedrijf vergroot moeten worden om draagvlak te krijgen om de voorgestelde maatregelen uit te voeren. Dit is mogelijk door het onderwerp CO2 reductie op het maandelijks internoverleg te laten terugkeren. Ook kunnen toolboxen gerelateerd aan dit onderwerp hierbij helpen. Ook zal het deelnemen aan keteninitiatieven hieraan bijdragen.

De voorgestelde maatregelen zullen door verschillende personen moeten worden in/uitgevoerd. Hierover zal maandelijks een terugkoppeling moeten komen.

Er is met behulp van de rekentool van de milieubarometer van stichting Stimular een analyse gemaakt van de waarschijnlijkheid dat de reductiedoelstellingen zoals nu voorgesteld gehaald kunnen worden over een periode van 3 jaar.

Intern betekent dit dat er ieder jaar zal moeten worden vastgesteld welke doelstellingen wel of niet voor het afgelopen en aankomend jaar van toepassing zijn. Aangezien wij nu het eerste jaar in zijn gegaan gaat dit in januari worden vastgelegd.

De doelstelling voor de aankomende 3 jaar is om 10 % CO2 reductie per gewerkt uur te halen.

Datum: 17-10-2017

Handtekening: